



מתווה "נבדקים ולומדים" להתמודדות עם מגפת הקורונה בדיקת ההיכרות עם המתווה ומידת ההיענות של ההורים להנחיות

רינה מעוז ברויאר פידא ניג'ם-אכתילאת
מיכל לרון

עריכת לשון: רויטל אביב מתוק
תרגום לאנגלית (תקציר): חני מנור
עיצוב גרפי: ענת פרקו-טולדנו

מכון מאירס ג'וינט ברוקדייל

ת"ד 3886 ירושלים 9103702

טלפון: 02-6557400

brook@jdc.org | brookdale.jdc.org.il

ירושלים | אב תשפ"ב | אוגוסט 2022

תקציר

רקע

ב-27.1.22 יושם במערכת החינוך מתווה בשם "נבדקים ולומדים" (להלן: המתווה). מטרת המתווה הייתה לקיים שגרת לימודים סדירה לתלמידי ישראל לצד מגפת הקורונה. המתווה הפקיד בידי הוריהם של תלמידי בתי הספר היסודיים את האחריות לבצע מדי שבוע שתי בדיקות אנטיגן ביתיות לילדיהם, ולדווח על תוצאות הבדיקה בפורטל ההורים של משרד החינוך. צוות מטעם "מגן ישראל" – התוכנית הלאומית למאבק בנגיף הקורונה, פנה למכון מאירס-ג'וינט-ברוקדייל בבקשה לבדוק את שיתוף הפעולה של ההורים ואת ההיענות שלהם לפעול על פי המתווה.

מטרה

מטרת המחקר הייתה לבדוק את מידת ההיכרות של הורים לילדים בבית ספר יסודי עם המתווה ואת מידת ההיענות שלהם לפעול על כיו במארס 2022, חודש וחצי מהחלתו.

שיטה

המחקר התבסס על סקר אינטרנטי למילוי עצמי שנערך בקרב 506 הורים לילדים בני 5-11 הלומדים בבית ספר יסודי. הסקר הופץ באמצעות חברת פאנל (חברה מסחרית אשר עורכת סקרים בקרב אנשים שעומדים בתנאי הכללה מוגדרים) בין 28 בפברואר ל-3 במארס 2022. חישוב גודל המדגם נערך בנפרד לכל קבוצה באוכלוסייה (יהודים חרדים, יהודים שאינם חרדים וערבים) על פי גודל הקבוצה והערכה טרום הסקר בנוגע למידת ההיענות להנחיות. המדגם שוקלל לפני ניתוח הנתונים, בהתאם לפרופורציה של כל קבוצה באוכלוסייה.

ממצאים

73% מן ההורים העידו שהם מבינים היטב את פרטי המתווה ול-59% לא היה קושי לפעול על כיו. כמחצית מן ההורים סברו שהמתווה הצליח במידה רבה לשמור על שגרת לימודים לילדיהם. ההורים העידו גם על נגישות גבוהה של הבדיקות: 75% דיווחו כי קיבלו בדיקות ביתיות עבור כל ילדיהם מן הרשות המקומית ו-94% ציינו שהייתה בדיקת אנטיגן מפוקחת זמינה במקום מגוריהם. יחד עם זאת, רבע מן ההורים ציינו שלא קיבלו מספיק בדיקות ביתיות או שלא קיבלו בדיקות כלל. שיעור ההיענות להנחיות המתווה היה גבוה: 75% ביצעו בדיקות פעמיים בשבוע; 72% דיווחו פעמיים בשבוע על תוצאת הבדיקה בפורטל ההורים; 89% מבין אלו שילדם יצא מאומת בבדיקה הביתית דיווחו על כך; ו-78% ציינו להנחיות הנוגעות לבידוד ילדים לא מחוסנים בעקבות חשיפה לבן משפחה מאומת.

המשתנים שלהלן נמצאו קשורים לביצוע הבדיקות בהתאם להנחיות: קבלת מספיק בדיקות ביתיות, אמון במדיניות הממשלה להתמודדות עם מגפת הקורונה, השכלה אקדמית, מגורים בצפון ובמרכז, קבוצה באוכלוסייה (יהודים שאינם חרדים וערבים). בניחות רב-משתני עלה שהיות אדם ערבי או יהודי שאינו חרדי הגדילה את הסיכוי שיבצע את הבדיקות כי 18 מאדם חרדי. כמו כן הסיכוי לביצוע הבדיקות של מי שקיבלו תזכורות דו-שבועיות מן המסגרת החינוכית או ממשרד החינוך היה גבוה פי 2.5 מן הסיכוי של מי שלא קיבלו תזכורות דו-שבועיות, והסיכוי שמשיב שהעיד שהבין את המתווה ביצע בדיקות פעמיים בשבוע היה גבוה פי 2.6 מן הסיכוי של מי שדיווח שלא הבין את המתווה.

המלצות למדיניות

- לנוכח ההיענות של ההורים לפעול על פי המתווה, מומלץ לתכנן גם בעתיד מדיניות בדיקות שנשמכת על שיתוף הפעולה של הציבור בכלל, ועל שיתוף הוריהם של תלמידי בתי הספר היסודיים בפרט.
 - מומלץ לדאוג למעורבות פרואקטיבית של בתי הספר ומשרד החינוך בהסברה בכלל ובעידוד ההורים לביצוע ההנחיות בפרט.
 - מומלץ להקים מערך הסברה ייעודי לאוכלוסיות הערבית והחרדית, תוך שיתוף גורמי מפתח ומובילי דעה מאוכלוסיות אלו, לשיפור ההיכרות עם המתווה.
 - מומלץ לפתח מענה ייחודי ומותאם לאוכלוסייה החרדית כדי להעלות את רמת האמון במדיניות הממשלה ולהגביר את ההיענות להנחיות.

תוכן עניינים

1	1. רקע
2	2. מטרת המחקר
3	3. שיטה
5	4. ממצאים
20	5. מגבלות המחקר
21	6. סיכום
23	7. המלצות
24	נספחים

רשימת לוחות

5	לוח 1: מאפיינים סוציו-דמוגרפיים
7	לוח 2: שיעור המשיבים שילדיהם מחוסנים או מחלימים מקורונה
16	לוח 3: רגרסיה לוגיסטית לניבוי ביצוע בדיקות ביתיות פעמיים בשבוע

רשימת תרשימים

7	תרשים 1: הסיבות לאי-חיסון הילדים לקורונה, בסדר יורד
8	תרשים 2: מידת ההבנה של פרטי המתווה, לפי קבוצת אוכלוסייה
9	תרשים 3: פרטי המתווה שלא מובנים למשיבים, בסדר יורד
10	תרשים 4: זמן המתנה בתור לבדיקת אנטיגן מפוקחת
11	תרשים 5: הקשיים העיקריים בקיום המתווה
12	תרשים 6: עמדת ההורים בנוגע להצלחת המתווה בשמירה על שגרת הלימודים, לפי קבוצה באוכלוסייה
13	תרשים 7: מידת האמון של ההורים במדיניות הממשלה להתמודדות עם מגפת הקורונה, לפי קבוצה באוכלוסייה
13	תרשים 8: הצעות לשיפור המתווה
14	תרשים 9: תדירות ביצוע הבדיקות הביתיות, לפי קבוצה באוכלוסייה
15	תרשים 10: תדירות דיווח על תוצאות הבדיקות הביתיות, לפי קבוצה באוכלוסייה
15	תרשים 11: תדירות ביצוע הבדיקות הביתיות, לפי זמינותן של הבדיקות
18	תרשים 12: תדירות ביצוע הבדיקות לפי תדירות התזכורות מבית הספר
19	תרשים 13: תדירות הדיווח על תוצאות הבדיקות לפי תדירות התזכורות מבית הספר